

Узагальнена модель Васічека відсоткової ставки. Поведінка довгострокової ставки

Лаврова К.Є., студентка

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ

Досліджується модель Васічека для миттєвої відсоткової ставки

$$dr(t) = a(b - r(t))dt + \sigma dW_t, \quad a, b, \sigma = \text{const} \quad (1)$$

тут a – параметр, що характеризує швидкість повернення до середнього значення, b – середній довгостроковий рівень відсоткової ставки, σ – параметр волатильності.

Поставлено задачу: 1) Для такої моделі дослідити довгострокову поведінку середньої відсоткової ставки, тобто необхідно знайти

$$\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T r(s) ds$$

2) Знайти теж саме значення $\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T r(s) ds$, за припущень, що в рівнянні (1) $a(t)$, $b(t)$, $\sigma(t)$ – це не випадкові функції, на які можна накладати умови в ході розв'язку.

В ході розв'язання даної задачі було сформульовано і доведено таку теорему:

Теорема. Нехай стохастичне диференціальне рівняння задовольняє узагальнену модель Васічека :

$$dr(t) = a(t)(b(t) - r(t))dt + \sigma(t)dW_t,$$

де $a = \text{const}$, а $b(t)$, $\sigma(t)$ – не випадкові обмежені функції, $\exists \bar{b}$:

$\frac{1}{T} \int_0^T b(s) ds \rightarrow \bar{b}$, при $T \rightarrow \infty$, тоді довгострокова середня відсоткова

ставка дорівнює $\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T r(s) ds = \bar{b}$ у середньоквадратичному.